

כנס עמותת דורות ההמשך
יום הזיכרון הבינלאומי להנצחת קורבנות השואה – ינואר 2007
בסימן הכחשת השואה והמאבק באנטישמיות

יו"ר העמותה, ד"ר יוסי שוב: "יש לנו שני מקורות אור: האחד - תרבות הורינו בגולה, שכל מכחיש שואה מנסה למחוק גם אותה; והאור האחר - האש הבווערת בנו, בני הדור השני, הנושאים את מורשת אבותינו ופועלים לשימורה, כי אין לנו דרך אחרת."

שר הקליטה, ח"כ זאב בויס: "האיום האיראני על קיומם של העם היהודי ומדינתו הוא גם איום על התרבות המערבית; אירופה עלתה על מסלול המוביל להכחשת השואה; משרד הקליטה נרתם – יחד עם יז ושם – למבצע הצלה של עדויות ניצולי שואה שרק לאחרונה עלו מברית המועצות לשעבר."

נוח פלוג, יו"ר מרכז הארגונים של ניצולי השואה בישראל: "בני הדור השני צריכים לקחת את המושכות של העשייה למען שימור הזיכרון והמורשת, ולמען הסיוע לניצולים; על דורות ההמשך לקחת את ההגה, תוך שיתוף פעולה עם האבות הניצולים."

כנס עמותת דורות ההמשך נערך, זו השנה השנייה, לציון יום הזיכרון הבינלאומי להנצחת קורבנות השואה. הפעם נערך הכנס בסימן הכחשת השואה והמאבק באנטישמיות. בין מאות המשתתפים היו, כרגיל, חברי העמותה וגם אורחים שאינם חברים. מתוך האחרונים הצטרפו חברים חדשים לעמותה.

הכנס, אותו הנחתה חברת הוועד המנהל של העמותה מיקי קנטור, אירח את שר הקליטה, ח"כ זאב בויס, את מר נוח פלוג, יו"ר מרכז הארגונים של ניצולי השואה בישראל, את נציגי יד ושם, משואה, ארגון הפרטיזנים והלוחמים וארגונים-אחים נוספים. כן כלל הכנס דיון בנושאי המרכזיים, אותו הנחה ראש דסק חדשות החוץ של הטלביזיה הישראלית, אורן נהרי, ובו נטלו חלק הקונסול הכללי שלעבר של ישראל בניו-יורק, אלון פנקס, פרופ' אלחנן יקירה מן האוניברסיטה העברית ויגאל כרמון, ראש ממר"י.

במבואה לאולם בו התקיים הכנס הוצגה תערוכת יצירות אמנות של בני דורות ההמשך. הכנס נפתח בהקרנת מופע "לעשות מזה סיפור", המשותף לרקדנית ישראלית ורקדנית גרמניה, ולאחריו סיפרו השחקן עזרא דגן ורעייתו עירית על הפרויקט שלהם עם בני נוער "לספר כדי לחיות", העוסק בהנחלת מורשת השואה על ידי הניצולים לבני הדור השלישי. הזמרת גיני רבין הנעימה למשתתפים בשירתה. יו"ר העמותה, ד"ר יוסי שוב, ואחריו הנוכחים כולם, הצטרפו לזמרת במנגינת השיר האידי הידוע "אויפן פריפעשיק" ובמילים שחיבר יו"ר העמותה: "שם למדו תורה, זו משפחתי הייתה, נישא את מורשתה, שם תרבות צמחה, גדול היה האור, נמשיך מדור לדור."

שר הקליטה, ח"כ זאב בויס, פתח באיזכור הדיווח בחדשות כי ההיסטוריון מכחיש השואה דיוויד אירווינג, שזה עתה סיים לרצות עונש בכלא בגין הכחשת השואה, שב מיד לסורו ומחדש את מלאכת השנאה של הכחשת השואה. השר התייחס לנקודות הבאות:

האיום האיראני – זה מצמרר ויוצר תחושה של déjà vu, ומשקף שילוש מבעית ובלתי-קדוש: אידיאולוגיה של השמדת העם היהודי ומחיקת מדינת העם היהודי מעל המפה; פיתוח נשק גרעיני להשמדה המונית; מנהיג מטורף המחבר את שני המרכיבים האחרים. כיום באיראן – כמו אז בגרמניה. גם רפיסות המערכת הבינלאומית, זו של המדינות הדמוקרטיות, כאז כן עתה. אך יש לדעת כי האיום הקיומי על העם היהודי ועל מדינתו, מאיים גם, בהיקף הרחב יותר, על התרבות המערבית כולה.

התייחסות מדינות אירופה לשואת היהודים: סקר שנערך במדינות אלו מורה כי 50% מהאוכלוסייה סבורה כי מדברים יותר מדי על שואת היהודים. זהו ממצא שלא ניתן להתעלם ממנו וחייבים לתת לו מענה. שכן אם 60 שנה אחרי השואה סבורים באירופה כי מדברים יותר מדי על השואה, הרי שגישה זו היא ראשיתה של הדרדרות מוסרית מדאיגה, שהמשכה אי-נחות לנוכח סיפורי שואה, בעקבותיה אי-רצון לשמעם ולבסוף – הכחשתם.

תפקיד דורות ההמשך: כולנו דור שני. תפקידנו הוא להעביר את הדברים אל הדור השלישי, לא רק ברמה של מסירת העובדות, אלא גם ביצירת הזדהות. גם משרד הקליטה מבצע עתה מבצע הצלה, יחד עם יד ושם, לתיעוד עדויות של ניצולי שואה שעלו רק לאחרונה ממדינות ברית המועצות לשעבר. יש להתחיל תהליך של מסירת האחריות לדור השלישי: לא רק שיידעו, שישמעו, שיבקרו, שיפנימו את מורשת השואה, אלא יש למצוא בין שורותיהם את ההנהגה שטיטול את מקל השליחים מן הדור השני. השר בקש לברך, לעודד ולתמוך בעמותה ובבני הדור השני בעשייתם החשובה.

מנחת הכנס מסרה את התנצלותו של מר אבנר שליו, יו"ר ההנהלה של יד ושם, אשר ברגע האחרון נבצר ממנו להגיע לכנס ולשאת דברים.

יו"ר מרכז הארגונים של ניצולי השואה בישראל, מר נוח פלוג, בירך את העמותה ובאי הכנס בשם מרכז הארגונים. המרכז, שהוקם לפני כ-18 שנה וכולל 52 ארגונים של ניצולים יוצאי כל מדינות אירופה ויוצאי מחנות שונים, ביצע לאחרונה – יחד עם יד ושם – מחקר על תרומתם של יוצאי השואה לתקומת המדינה. המחקר מראה כי ניצולי השואה שעלו לישראל תרמו תרומה משמעותית ביותר לצבא, להקמת ההתיישבות העובדת, למדע, לתרבות, לעיתונות, לכלכלה ולתעשייה בישראל, תרומה שניתן רק להתגאות בה. הניצולים, אמר, דאגו גם לזיכרון ולמניעת הכחשת השואה, בין היתר בהבטחה כי מחנה אושוויץ יוותר כפי שהיה ביום השחרור, כדי שאירווינגים למיניהם לא יוכלו להכחיש את מה שקרה שם. יש לציין כי על קיום יום הזיכרון הבינלאומי להנצחת קורבנות השואה החליט נשיא גרמניה בעת ביקור באושוויץ, ויתר המדינות קבלו את יוזמתו.

עוד יש לזכור, אמר יו"ר מרכז הארגונים, כי בטרם רצחו הגרמנים ששה מיליון יהודים, הם שדדו תשעה מיליון יהודים. השבת הרכוש היא עניין מוסרי. המרכז פועל לכך ומסייע לניצולים בישראל. אולם יש לעשות יותר, שכן הזמן דוחק, הניצולים מבוגרים מאד וכשלושה רבעים מהם כבר הלכו לעולמם. אנו, אמר פלוג, מצפים כי אתם, דורות ההמשך, תיקחו את המושכות בכל הנושאים הללו: שימור הזיכרון והמורשת, וסיוע לניצולים. עליכם לגרום לכך כי 40% מן המוסדות יהיו בידי בני הדור השני, גם בארץ וגם בחו"ל. אתם, בני דור ההמשך, אמר, צריכים לקחת את ההגה, ולשתף פעולה עם האבות הניצולים.

יו"ר העמותה, ד"ר יוסי שוב, הודה לשר הקליטה על דבריו; הודה ליו"ר מרכז הארגונים על שלאחרונה הוכרה העמותה כחברה במרכז והודה ליד ושם על תמיכתו ועזרתו לעמותה.

בדין, בו נטלו חלק הקונסול הכללי לשעבר של ישראל בניו-יורק, אלון פנקס, פרופ' אלחנן יקירה מן האוניברסיטה העברית ויגאל כרמון ראש ממר"י, ואותו הנחה ראש דסק חדשות החוץ של הטלביזיה הישראלית, נדונו הפנים השונים של הכחשת השואה:

- ההכחשה של השמאל הקיצוני, שגם אם היא מכירה בקיומה של השואה מקטינה עד מאד את מימדיה, מערערת על ה"בכורה" היהודית בין שואות העולם ומייחסת למדינה שקמה כתוצאה מן השואה דפוסי התנהגות נאציים.
- האובססיה של העמים עם הלאומיות היהודית, המגיעה לכלל פרברסיה כלפי הביטוי הפוליטי של הלאומיות הישראלית, הציונות והמדינה.
- הכחשת השואה באיראן כמרכיב בסיסי בתוכנית לחיסול ישראל, כאשר תחילה מוסרת הלגיטימציה של ישראל (לא הייתה שואה ולכן לא הייתה הצדקה להקמת ישראל), אח"כ נערכת דמוניזציה של הקורבן (תוך שלילת "קורבנותיו") ושלילת הדרך להשמדתו (סרט בנושא הוצג למשתתפים).
- הגבולות שבין דיון מדעי-אקדמי לבין הכחשת שואה, כאשר אנשי אקדמיה במקומות שונים נאחזים בטיעונים מדעיים-לכאורה כדי להוכיח טענות אנטישמיות.
- הריחוק של הדור הנוכחי בעולם מאירועי השואה, ה"משחרר" אותו – בעיני עצמו – מכל כבלי הכאה על חטא וייסורי מצפון עד כדי ייחוס דפוסי התנהגות של הפורעים בשואה לקורבנותיהם היום.
- השואה והשלכותיה כטיעון בסכסוך הישראלי-פלשתינאי.
- תפקידם של חוקים באיסור הכחשת השואה: לעיתים נראה כי הזירה המשפטית אינה מתאימה לבירור הנושא, ורק מעניקה לו במה פומבית. במדינות מסוימות, לעומת זאת, גרם החוק נגד הכחשת השואה לדחיקת ההכחשה לשוליים וכמעט להיעלמה. מובן שמוטב היה לולא נזקקנו לחוקים כאלה.

בסיום הדיון אמר יו"ר ארגון הפרטיזנים והלוחמים, **מר ברוך שוב**, כי ייתכן שמיקוד התשובה למכחישי השואה באושוויץ היה בגדר טעות. ייתכן כי מוטב היה לדבר על כל העיירות שנכחדו בשואה, בבורות ובקברי האחים. השרידים מצויים בכל מקום במזרח אירופה, מתחת לעיניים, ולא ניתן להכחיש את שאירע שם.

לאחר הדיון המרתק הסתיים החלק הכללי של הכנס ובעקבותיו נערכה האסיפה הכללית השנתית של עמותת דורות ההמשך.

* * *

*